

ÜLDSÄTTED

Tallinna Suitsupääsupesa Lasteaia õppekava on õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mis vastab Vabariigi Valitsuse 29. mai 2008. a määrusega nr 87 kinnitatud „Koolieelse lasteasutuse riiklikule õppekavale”.

Lasteaia õppekava on aluseks rühma tegevuskava koostamisel, õppe- ja kasvatustegevuste planeerimisel ning läbiviimisel, laste arengu s.h. koolivalmiduse jälgimisel ja hindamisel, töös erivajadustega lastega, koostöös lapsevanematega ning nende nõustamisel õppe- ja kasvatusküsimustes.

Lasteaias toimub õppimine mänguliste tegevuste kaudu lähtuvalt õppe- ja kasvatusvaldkondade eesmärkidest ja sisust ning õppe- ja kasvatustegevuse korraldusest.

Tallinna Suitsupääsupesa Lasteaia õppekava läbimise kohta väljastab lasteaed, vastavalt Koolieelsete lasteasutuste seadusele (RTI 2010,41,240), koolivalmiduskaardi.

1. Liik ja üldinfo

1.1. Tallinna Suitsupääsupesa Lasteaed, on Tallinna Kesklinna piirkonnas asuv munitsipaalõppeasutus, mis juhindub oma tegevuses riigi ja kohaliku omavalitsuse seadustest, määrustest ja õigusaktidest ning lasteasutuse põhimäärusest.

1.2. Lasteaia aadress on: Suitsu põik 4, Tallinn 11313.

1.3. Lasteaed omab Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt väljastatud koolitusluba nr 4580HTM

1.3 Lasteaias on 7 rühma: 1 sõime- ja 4 aiarühma, kus käivad lapsed vanuses 1,5- 7.a. ning 1 Mängu - ja arendusrühm 1,5-3 a. lastele.

1.4 Lasteaia õppe- ja kasvatustegevus toimub eesti keeles, integreeritud tegevustena .

1.5. Lasteasutus on avatud 7.00- 19.00.

2. Eripära

2.1 Missioon:

Suitsupääsupesa Lasteaed on meeldiv ning turvaline mängu- ja arenemiskoht igale lapsele.

2.2. Visioon:

Lasteaia ideaaliks on terve ja rõõmsameelne laps soodsas õpi- ja kasvukeskkonnas, kus arvestatakse lapse individuaalsust, saavutatakse kooliküpsus ja omandatakse vajalikud käitumisnormid eluks.

2.3. Põhiväärtused

Lasteaias toimivad väärtused annavad organisatsioonile oma näo.

Lasteaia põhiväärtused on:

- koostöö;
- turvalisus;

- hoolivus;
- majanduslikkus.

2.4. Prioriteetsed suunad:

2005.a-st. on lasteaias prioriteediks **keskkonnakasvatus**.

Eesmärk on, laste- lastevanemate- personali koostöös, keskkonnateadlikke hoiakute kujundamine ning püüd mõjutada suundumust keskkonnasõbralikele eluviisidele.

Lasteaias on tähtsal kohal laste mängu - ja õpikeskkonna kujundamine, sealhulgas õueala võimaluste kasutamine loodushariduse edendamiseks. Tallinna linnaaianduse projekti raames on lasteaeda rajatud õppeaed. Lasteaias elavad mitmed kodu- ja lemmikloomad (lambad, küülikud, liivahiired), kelle eest hoolitsemises osalevad aktiivselt erinevas vanuses lapsed.

2019 a. alustati koostööd Nõmme Loodusmajaga, kus kord nädalas toimuvad loodusharidust toetavad õppetegevused. Erasmus + rahvusvahelise projekti „Aktiivne õuesõppimine, rakendades Forest school lähenemisviisi“ (2020-2023) toel on edendatud õppimist väljaspool rühmaruumi.

2009 a-st alates on õppe- kasvatustöö oluliseks osaks **väärtuskasvatus**. Eesmärk on moraalse ja sotsiaalsete väärtushoiakute kujundamine. Omavaheliste heade suhete loomine ja hoidmine, heatahtlik ning viisakas suhtlemine igas olukorras ja kõikidel tasanditel.

2010 a. alustati piloteerimist Eesti ja Taani ühisprojekti „Kiusamisest vabaks“, mida koordineerib Lastekaitse Liit. Järk- järgult on rakendatud metoodika kasutamist kõikides aiarühmades, alates 2020 a. ka sõimerühmas.

2011 a. jõudis lasteaeda, läbi rahvusvahelise Comenius projekti, väärtuskasvatust toetav „Persona Dolls“ metoodika, mida rakendatakse samuti kõikides aiarühmades ning tehakse lastega eeltööd ka sõimerühmas. Lasteaed omab litsentsi „Persona Dolls“ metoodika levitamiseks, loodud on koolituskeskus.

3. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ja põhimõtted

Lapse arengu toetamine lasteasutuses on meeskonnatöö, mille toimimise eest vastutab lasteasutuse direktor ja tööd koordineerib õppealajuhataja.

3.1. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid

Üldeesmärk: Lähtudes riiklikust õppekavast, on õppe- ja kasvatustegevuse üldeesmärk lapse mitmekülgne ja järjepidev areng kodu ja lasteasutuse koostöös;

Õppekava eesmärgid lähtuvad meie lasteaias arengukavast, visioonist ja missioonist:

Toetada laste kehalist, vaimset, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut, mille tulemusena lastel kujunevad:

- terviklik maailmatunnetus ja positiivne minapilt;
- ümbritseva keskkonna mõistmine;
- eetiline käitumine ning algatusvõime;

- esmased tööharjumused;
- kehaline aktiivsus ja arusaam tervise hoidmise tähtsusest;
- mängu-, õpi-, sotsiaalsed- ja enesekohased oskused.

Üldeesmärgist tulenevad lasteaia õppe- kasvatustöö eesmärgid :

1. Laps on loov, koostöövalmis aktiivne uurija ja õppija.
2. Laps oskab märgata loodust enda ümber ja tahab ning suudab oma elukeskkonda hoidvalt suhtuda
3. Laps teab, mis rahvusesse ta kuulub, oskab lugu pidada kodust, perekonnast ja isamaast ning on salliv teiste rahvuste ja muude ümbritseva ühiskonna erisuste suhtes.
4. Laps saab hakkama suhtlemisega (eakaaslaste ja täiskasvanuga) ning suudab kohaneda erinevate olukordadega

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkide saavutamiseks järgitakse järgmiseid printsiipe:

Turvalisus: Tagatakse lastele nii füüsiliselt kui vaimset turvaline koht päeva veetmiseks – mängimiseks, õppimiseks ning kaaslaste ja õpetajatega suhtlemiseks.

Integreeritus: Õppe- ja kasvatustöö viiakse läbi erinevate valdkondade teadmisi lõimivate tegevuste kaudu, mis omakorda seostatakse nädala teemade abil. Integratsiooni aluseks on üldõpetuslik tegevus.

Järjepidevus: Kasvatamine ja arendamine toetub lapse loomulikule huvile ümbritseva vastu. Lapse kasvades ja arenedes liigutakse lähemalt kaugemale, üksikult üldisemale. Toimib seoste loomine vanarahva ja tänapäeva traditsioonide vahel Eesti rahvapärimuse kaudu.

Individuaalsus: Individuaalses töös lapse arengu ja õppimise soodustamiseks arvestatakse, et kõik lapsed on ainulaadsed, erinedes iseloomu, võimete, omaduste ning arengutempo poolest. Õppimistöö kavandatakse lähtudes lapse arengust ja edasijõudmisest, arvestades lapsevanema soove ja lasteaia võimalusi.

Koostöö: Lapse kehalist, vaimset ja sotsiaalset arengut soodustab kodu ja lasteasutuse koostöö. See lähtub lapsest ja on suunatud tervikliku arengukeskkonna kujundamisele. Lasteasutuse tegevus on perekonnale avatud.

Mängulisus: Mäng on koolieelses eas lapse põhitegevus, mille läbi laps tunnetab ümbritsevat maailma, omandab mõtlemis- ja probleemilahendamisoskusi, eneseväljendamis- ja suhtlemisoskusi, empaatiavõimet ja iseseisvust. Õppimine lasteaias toimub mängu kaudu.

Koduloolisus: Õppe- ja kasvatustegevuse seovad tervikuks lapse elu ja ümbritsevat keskkonda käsitlevad teemad – kodulooline põhimõte.

Eesmärkide saavutamiseks on kõigi lapsega tegelevate täiskasvanute ülesandeks:

1. luua lapsele arengut soodustav keskkond, tagada turvatunne ja eduelamused ning toetada lapse loomulikku huvi hankida teadmisi ja saada kogemusi ümbritseva elu, looduse ja ühiskonnanahtuste kohta.

2. soodustada lapse kasvamist aktiivseks ja vastutus-, otsustus- ja valikuvõimeliseks, oma otsustele ja tunnustatud käitumisnormidele vastavalt käituvaks ning vajadusel oma käitumist korrigeerivaks, teiste suhtes avatuks, teisi arvestavaks, tundlikuks, koostöövalmis inimeseks.
3. toetada last ümbritseva maailma mõistmisel ja tervikliku maailmatunnetuse kujunemisel.
4. toetada ja abistada vanemaid õppe- ja kasvatusküsimuste lahendamisel, vajadusel nõustada neid.

Lapse aktiivsus ja loovus: Last julgustatakse aktiivselt ja iseseisvalt tegutsema, loovalt mõtlema. Lapsele pakutakse mitmekesiseid arendavaid liikumisvõimalusi arengut soodustab aktiivset liikumist stimuleeriv, mitmekesiseid liikumisvõimalusi. Tervise seisukohalt on oluline, et laps viibiks võimalikult palju värskes õhus.

Lapse ettevalmistus kooliks: Koolivalmidust kujundatakse läbi mängude ja mänguliste õppetegevuste. Suur tähelepanu on sotsiaalsete oskuste arendamisel, eesmärgina muuta üleminek lasteaiast kooli võimalikult sujuvaks ja stressivabaks ning valmistada lapsed ette aktiivseks õpitegevuseks.

Innovaatilisus ja mitmekesisus: Laste tähelepanu uute õppimis- ja õpetamistehnoloogiate ja meetodikate kasutuselevõtmine. Uute tehniliste lahenduste kasutamine õppetöö läbiviimisel.

3.2. Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel:

- valitakse valdkonna temaatika lapse igapäevaelust ja teda ümbritsevast keskkonnast, mis hõlmab sotsiaalset keskkonda, loodus- ja tehiskeskkonda, sealhulgas tervise- ja liikluskasvatust;
- suunatakse last ümbritsevat maailma märkama, uurima ning kogema mängu ja igapäevatoimingute kaudu, võimaldades lapsel ümbritsevat tajuda erinevate meelte ning aistingute abil: vaadeldes, nuusutades ja maitstes, kompides, kuulates helisid;
- lõimitakse erinevaid tegevusi: võrdlemist, modelleerimist, mõõtmist, arvutamist, vestlemist, ettelugemist, kehalist liikumist, kunstilist ja muusikalist tegevust;
- suunatakse last mängudes, ümbritsevas looduses, liikluses, oma tervises seisundis jm märgatu kohta küsimusi esitama (probleemi püstitama), küsimustele vastuseid leidma (oletama ja oletusi kontrollima) ja märgatust ning kogetust järeldusi tegema;
- suunatakse last materjale ja vahendeid säästlikult kasutama, hoolivalt ja heaperemehelikult käituma.

4. Õppe- ja kasvatustegevuse korraldus

4.1. Õpikäsitus

Õppimine on elukestev protsess, mille tulemusel toimuvad muutused käitumises, teadmistes, hoiakutes, oskustes jms ning nendevahelistes seostes. Laps õpib matkimise, vaatlemise, uurimise, katsetamise, suhtlemise, mängu, harjutamise jms kaudu.

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja läbiviimisel arvestatakse:

- Laste eripära: võimeid, keelelist ja kultuurilist tausta, vanust, sugu, tervises seisundit jms.
- Õppe- ja kasvatustegevus seotakse eelkõige kodukoha inimeste, looduse ja asutustega.
- Õpitavaga (objektid, nähtused) tutvutakse võimalusel loomulikus keskkonnas.
- Omavahel lõimitakse õppe- ja kasvatustegevusi, valdkondi ja teemasid.
- Õppesisu valikul lähtutakse põhimõttest – lähemalt kaugemale, üksikult üldisemale.

Pedagoogid loovad koostöös lastevanematega lapse arengut toetava turvalise kasvukeskkonna. Füüsiline keskkond pakub võimalusi iseseisvaks loovaks tegevuseks, mänguks ja on laste arengut soodustav. Selle kujundamisel arvestatakse laste vanust, huvisid, sugu

Rühmaruumi paigutus võimaldab lastele üksi, väikestes gruppides ja ühist tegutsemist. Mängu- ja õppevahendid on lastele kättesaadavad ja eakohased. Neid vahetatakse vastavalt nädala temaatikale.

Vaimne keskkond toetab kõigi osapoolte koostööd ja laste arengut ning tervist.

Laps on õppe- ja kasvatustegevuses aktiivne osaleja ning tunneb rõõmu tegutsemisest. Last kaasatakse tegevuste kavandamisse, suunatakse tegema valikuid ning tehtut analüüsima.

Õppe- ja kasvatustegevuses luuakse tingimused, et arendada lapse suutlikkust:

- kavandada oma tegevust, teha valikuid;
- seostada uusi teadmisi varasemate kogemustega;
- kasutada omandatud teadmisi erinevates olukordades ja tegevustes;
- arutleda omandatud teadmiste ja oskuste üle;
- hinnata oma tegevuse tulemuslikkust;
- tunda rõõmu oma ja teiste õnnestumistest ning tulla toime ebaõnnestumistega.

4.2. Päevakava koostamise põhimõtted

- Õppe- ja kasvatusprotsess lasteasutuses toetub rühma päevakavale, mis määrab laste eale vastava päevarütm, une- ja ärkveloleku aja, kus vahelduvad igapäevatoimingud (söömine, riietumine, pesemine, ruumi korrastamine jm), laste vabategevused (mäng, loominguline

tegevus, liikumine jm) ning lasteasutuse pedagoogi kavandatud õppe- ja kasvatustegevused.

- Päevakava koostamisel peetakse silmas laste arenguvajadusi. Laste kasvades ja arenedes väheneb päevakavas igapäevatoimingutele kulutatav aeg ning suureneb pedagoogi kavandatud õppe- ja kasvatustegevuste osakaal.
- Päevakava koostamisel on aluseks sotsiaalministri 25.oktoobri 1999.a. määrus nr 64. Päevakava koostatakse lähtuvalt lasteasutuse lahtioleku ajast ja laste vanuserühmast. Päevakavas võimaldatakse lapsele üks kord päevane uneaeg (puhkeaeg), kestvusega vähemalt tund aega.
- Lapsed viibivad iga päev, sõltuvalt ilmastikust vähemalt 1–2 korda õues.
- Lapse lasteasutusse toomine ja kojuviimine ei tohi segada une- ja söögiaega ning planeeritud õppe- ja kasvatustegevusi.

4.3. Õppe- ja kasvatusprotsess

4.3.1. Õppeaasta

- Lasteaed korraldab õppe- ja kasvatusprotsessi õppeaastati. Õppeaasta algab kalendriaasta 1. septembril ja kestab järgneva kalendriaasta 31. augustini.
- Aktiivne õppeperiood kestab kalendriaasta 1.septembrist järgneva kalendriaasta 31. maini.
- Suvekuudel (1. juuni – 31. august) toimub õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade sisu kordamine, kus rõhuasetus on mängulisel tegevusel õues.
- Õppeaasta jaotub nädalateks. Nädalaplaane õppetegevuste läbiviimiseks koostatakse kõikides rühmades aktiivsel õppeperioodil (s.o. 1.sept.-31.mai).
- Suveperioodil planeeritakse tegevused päeva kaupa ja kajastatakse e-päeviku keskkonnas Eliisõppe- kasvatustegevuste päevikus (e-Koolis).
- Nädalaplaanide koostamisel osalevad kõik antud rühma õppe- kasvatustegevusega seotud pedagoogid.

4.3.2. Õppe- ja kasvatusprotsessi kirjeldamine

- Õppe- ja kasvatusprotsessis seatakse lapse eeldatavad arengu ja õppimise eesmärgid valdkondade kaupa.
- Õppe- ja kasvatusprotsessi teostamise viisi kirjeldatakse tegevusliikide kaudu.
- Õppe- ja kasvatusprotsessi teostatakse läbi õppetegevuste.
- Õppetegevuse integreerimisel tuginetakse õppekava valdkonna „Mina ja keskkond” kirjelduses esitatud üldteemadele.

- Üldteemade põhjal kavandavad rühmaõpetajad õppe- ja kasvatustegevusi siduvad nädalateemad. Nädalateemaga seotakse õppekavast lähtuvalt kõigi teiste valdkondade õpetuse sisu, mida samal perioodil õppe- ja kasvatustegevustes käsitletakse.
- Nädalateemast juhinduv õppe- ja kasvatustegevus liigendatakse päeva jooksul toimuvateks mängulisteks tegevusteks, millest igaüks seostatakse ühe või enama valdkonna õpetuse sisu. Nädalas toimuvad tegevused hõlmavad nii seni õpitu kordamist kui uue õppimist. Nädala jooksul toimuvate tegevuste läbiviimisel kasutatakse kõiki tegevusliike.
-

5. Lapse eeldatavad üldoskused õppekava läbimisel

5.1. Üldoskused

Õppekavas eristatakse nelja üldoskuste rühma

1) mänguoskused

Mäng on eelkoolieas lapse põhitegevus. Mängu käigus omandab ja kinnistab laps uut teavet, uusi oskusi, peegeldab tundeid ja soove, õpib suhtlema, omandab kogemusi ja käitumisreegleid. Mänguoskus on kõigi üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse eri valdkondade oskuste ja teadmiste arengu alus.

2) tunnetus- ja õpioskused

Tunnetusoskused on oskused tahtlikult juhtida oma tunnetusprotsesse – taju, tähelepanu, mälu, mõtlemist, emotsioone ja motivatsiooni.

Õpioskuste all mõistetakse lapse suutlikkust hankida teavet, omandada teadmisi ja oskusi ning uurida ja

katsetada. Õpioskused kujunevad tunnetusoskuste arengu alusel.

3) sotsiaalsed oskused

Sotsiaalsete oskuste all mõistetakse lapse oskusi teistega suhelda, tajuda nii iseennast kui ka partnereid,

võtta omaks ühiskonnas üldtunnustatud tavasid ning lähtuda eetilistest tõekspidamistest

4) enesekohased oskused.

Enesekohaste oskuste all mõistetakse lapse suutlikkust eristada ja teadvustada oma oskusi, võimeid ja

emotsioone, juhtida oma käitumist.

Üldoskuste kujunemist toetatakse kõigi õppe- ja kasvatustegevuste kaudu, erinevate valdkondade sisusid lõimides.

5.2. Eeldatavad tulemused üldoskuste õpetamisel läbi õppe- kasvatustöö

5.2.1. Kahe aastaselt:

Tunnetus- ja õpioskused

Laps:

1. hangib ümbrusest aktiivselt infot ning loob info hankimiseks ise võimalusi (info hulka tasakaalustab, reguleerib ja organiseerib täiskasvanu);

- keskendub lühikeseks ajaks ühele tegevusele, stiimulile või omadusele (sõnalise suunamise korral on püsivam);
- tegutseb teistega kõrvuti ja osaleb ühistevõttes;
- mängib teiste lastega lihtsamaid igapäevaseid olukordi ja tegevusi kajastavaid; rollivahetusega mängu;
- loob tegevuse kaudu seoseid kõnega (sõnad ja objektid saavad mõiste tähenduse);
- suhtleb valdavalt 1-2 sõnaliste lausetega nii mängus kui igapäevategevustes peamiselt tuttava täiskasvanuga ning kasutab mitteverbaalseid suhtlemisvahendeid (osutamine, viipamine, miimika);
- räägib ja saab aru üksnes sellest mida ta tajub;
- tunneb huvi raamatute vastu ning mõistab lihtsaid realistlikke jutukehi, mis seostuvad tema enda kogemustega;
- avastab lihtsamaid seoseid oma tegevuse ja selle tagajärgede vahel;
- saab aru kuuluvusest ja erisusest lihtsustatud kujul;
- sobitab erinevaid materjale ja esemeid;
- rühmitab ühe nähtava tunnuse põhjal;
- omandab uusi seoseid vahetu, korduva ja aktiivse tegutsemise ning käelise tegevuse kaudu;
- kasutab omandatud teadmisi, seoseid ja tegevusi samas situatsioonis ning kontekstis, kannab üle lihtsamaid seoseid ning kasutab neid sarnastes ülesannetes ja olukordades.

Sotsiaalsed ja enesekohased oskused

Laps:

- väljendab lihtsaid emotsioone, mis on tugevad ja vahelduvad kiiresti;
- teadvustab ennast kasutab osaliselt minavormi, proovib ennast maksma panna ning oskab keelduda ja ei öelda;
- üritab aru saada teiste inimeste seisukohtadest, kuid tema tajud on enesekesksed;
- hindab oma oskusi ja suutlikkust paremaks kui need tegelikult on;
- teab oma ees- ja perekonnanime ning elementaarseid viisakusreegleid ning kasutab neid, kui seda on talle õpetatud;
- sööb, joob ja riietub lahti valdavalt iseseisvalt ning püsib suurema osa päevast kuiv ja puhas;
- reageerib sõltuvalt situatsioonist ja ümbritsevate inimeste käitumisest;
- mõistab selgelt väljendatud keeldu;
- tunneb huvi teiste laste vastu;
- toetub võõrastega suheldes ja enesekindluse saavutamiseks tuttavale täiskasvanule;
- matkib täiskasvanu tegevusi, millele saab tagasisidet

Mänguoskused

Laps:

- täidab mängulisi toiminguid mänguasjadega;
- valib mänguks iseseisvalt 1-2 vajalikku mänguasja ja mängib nendega keskendunult;
- täidab õppe- ja liikumismängudes lihtsamaid mängureegleid;
- koristab meeldetuletamisel mänguasju pärast mängu lõpetamist
- mängib kõrvuti ja teeb esimesi katsetusi üleminekuks paarimängult koosmängule;
- võtab osa täiskasvanupoolt organiseeritud mängudest;

7. matkib loovmängus igapäevaseid tegevusi;
8. mängib lihtsamaid lauamänge (lotod, paarispidid, pusled)

5.2.2. Kolme aastaselt:

Tunnetus - ja õpioskused

Laps:

1. leiab tegutsemisajendi, plaanib ja organiseerib tegevusi täiskasvanu abiga; täiskasvanu suunab lapse tegevust kõne kaudu;
2. plaanib osaliselt oma käitumist ja tegevust iseendale suunatud kõne vahendusel;
3. keskendub tegevusele lühikeseks ajaks, tema tähelepanu ei ole veel püsiv;
4. tegutseb vahetult nii konkreetsete asjadega kui ka neid kujutavate sümbolitega;
5. kordab ja jäljendab varasemaid kogemusi ning mälupilte nii konstruktiivses mängus kui ka lihtsas rollimängus;
6. mängib mõnda aega koos teistega ja järgib lihtsamaid reegleid;
7. on omandanud sõnavara, mis võimaldab tal ennast väljendada;
8. osaleb dialoogis;
9. jälgib lihtsaid lookesi ja eristab kogemusele tuginedes realistlikke sündmusi väljamõeldud lugudest;
10. mõistab osaliselt lihtsamat kõnet ka ilma toetava vihjeta ning saab aru lihtsamatest ülekantud tähendustest;
11. rühmitab asju ja esemeid ühe või mitme tajutava omaduse või nimetuse järgi;
12. on ettekujutus arvumõistest ja värvuste nimetustest;
13. leiab võrdluse alusel asjades ühiseid ja erinevaid jooni ning nendevahelisi seoseid; kasutab info saamiseks keelt;
14. ettekujutus oma teadmistest ja oskustest on ebarealistlik;
15. omandab uusi seoseid, mõisteid ja teadmisi korduva, aktiivse tegutsemise ning mudelite järgi õppimise kaudu; vajab oma tegevusele tagasisidet.

Sotsiaalsed - ja enesekohased oskused

Laps:

1. saab aru, et inimestel võivad olla tema omadest erinevad tunded ja emotsioonid;
2. tal on osaliselt kujunenud enesetunnetus ja eneseteadvus;
3. väljendab tugevaid emotsioone, oma mina;
4. võib karta tundmatuid ja uusi asju;
5. tahab igapäevastes olukordades valikute üle ise otsustada ning üritab neid ka täide viia;
6. tema enesekindlus on kõikuv; enesekindluse saavutamiseks vajab ta turvalisust; tunnustust, rutiini ja reegleid;
7. osaleb täiskasvanuga ühistevõrgustes; teisi lapsi pigem jälgib, tegutseb nendega kõrvuti;
8. jagab mõnikord oma asju ka teistega, valdavalt on ta siiski omandihoidja;
9. loob sõprussuhteid nendega, kellega on tihti koos; tegutseb kontakti luues ja säilitades sihipäraselt;
10. algatab vestlust eri partneritega erinevatel teemadel; tajub, mida teised teavad ja mis on neil uus;

11. täidab igapäevaelu rutiini;
12. järgib lihtsamaid sotsiaalseid reegleid ning eeskujudele toetudes jälgendab igapäevaelu rolle ja tegevusi.

Mänguoskused

Laps:

1. on tekkinud soov tegutseda iseseisvalt, nii nagu täiskasvanu;
2. näeb ja mõistab tegevuse taga teatud isikut, kes neid tegevusi sooritab (nt. matkib poiss oma isa jne.);
3. oskab iseseisvalt matkida nähtut ja kogetut, näiteks mängib iseseisvalt episoodide pereelust (põranda pühkimist);
4. mäng põhineb isiklikul kogemusel ja laps on võimeline igapäevaelus nähtud mängu üle kandma;
5. võtab osa koosmängudest täiskasvanuga;
6. on arenenud võime kooskõlastada erinevaid liigutusi muusikaga, ilmneb elementaarne rütmitunne ning ta tabab luuletuse intonatsiooni ja rütmi lavastusmängudes;
7. ehitab klotsidest erinevaid esemeid ja hooneid (nukule voodi; autole garaaži);
8. ühendab eri suuruse ja kujuga klotse;
9. oskab rõngaid suuruse järjekorras pulgale lükkida;
10. ehitab liivakastis lihtsamaid onnikesi;
11. kasutab lihtsamaid konstruktoreid;
12. valib oma mänguks vajalikud mänguasjad ja koristab need mängu lõppedes;
13. suhtub heatahtlikult kaaslaste mängu;
14. mängijal on esikohal tegevus mänguasjadega, mitte mängu eesmärgid.

5.2.3 Nelja aastaselt:

Tunnetus - ja õpioskused

Laps:

1. plaanib tegevusi täiskasvanu abiga;
2. keskendub tegevusele lühikeseks ajaks;
3. kordab varasemaid kogemusi lihtsas rollimängus;
4. mängib mõnda aega koos teistega ja järgib lihtsamaid reegleid;
5. osaleb dialoogis, on omandanud sõnavara enese väljendamiseks;
6. Jälgib lihtsaid lookesi;
7. rühmitab asju ja esemeid ühe või mitme tajutava omaduse või nimetuse järgi;
8. tal on ettekujutus arvu mõistest ja värvuste nimetustest;
9. Omandab uusi seoseid, mõisteid ja teadmisi korduva kogemuse, aktiivse tegutsemise ning mudelite järgi õppimise kaudu, vajab oma tegevusele tagasisidet.

Sotsiaalsed - ja enesekohased oskused

Laps:

1. saab aru, et teistel inimestel võivad olla tema omadest erinevad tunded ja emotsioonid;

2. tal on osaliselt kujunenud enesetunnetus ja eneseteadvus;
3. väljendab tugevalt emotsioone ja oma mina;
4. võib karta tundmatuid ja uusi asju,
5. tahab igapäevastes olukordades valikute üle ise otsustada ja üritab neid ka täide viia;
6. enesekindlus on kõikuv, vajab turvalisust, tunnistust, rutiini, reegleid;
7. osaleb täiskasvanuga ühistegevustes – teisi lapsi pigem jälgib, tegutseb nendega kõrvuti;
8. jagab mõnikord oma asju teistega, valdavalt on siiski omandihoidja;
9. loob sõprussuhteid nendega, kellega on tihti koos;
10. täidab igapäevaelu rutiini;
11. järgib lihtsamaid sotsiaalseid reegleid ning eeskujudele toetudes jäljendab igapäevaelu rolle ja tegevusi.

Mänguoskused

Laps:

1. võtab endale täiskasvanu teatud rolli ja käitub vastavalt (**kujuneb rollimäng**);
2. on kujunenud huvi teatud mänguteemade vastu (kodu, lasteaed, kauplus);
3. on õppinud ühendama koosmängus oma mänguhuve teiste huvidega;
4. kuulab meelsasti täiskasvanu ilmekalt esitatud lühikesi lugusid, imiteerib kuulnud loo tegelaste häälsusi ja käitumist ning ütleb üksikuid kergemaid lauseid;
5. talle on oluline mõtestatud süžeealine tegevus;
6. ehitusmängudes on võimeline õpetaja juhendamisel peegeldama tegelikkust;
7. tähelepanu on muutunud püsivamaks ning taju ja tähelepanu on jaotunud mitme tegevuse vahel;
8. kõne on arenenud, räägib põhjalikumalt esemetest ning nende omadustest.

5.2.4. Viie aastaselt:

Tunnetus - ja õpioskused

Laps:

1. tegutseb lühikest aega iseseisvalt, kuid tegutsemiskindluse saavutamiseks vajab veel täiskasvanu abi;
2. reguleerib oma käitumist ja emotsioone täiskasvanu abiga, hakkab oma tegevust planeerides ja korraldades kasutama sisekõnet;
3. tegutseb koos teistega;
4. last motiveerivad tegevused eakaaslastega;
5. lapse keeleline areng võimaldab lahendada ülesandeid ja probleeme ning saavutada kokkuleppeid;
6. konstrueerib, katsetab ja uurib erinevaid võimalusi, kasutades nii sümboleid, kujutlusi kui ka reaalseid esemeid ja objekte;
7. osaleb erinevates mänguliikides ja loovtegevustes;
8. räägib esemetest mis pole kohal ja olukordadest, mis toimusid minevikus või leiavad aset tulevikus ning fantaseerib;
9. keskendub huvipakkuvale tegevusele mõnikümmend minutit;
10. oskab vaadelda ning märgata detaile, olulisi tunnuseid ja seoseid;

11. eristab rühmi ja oskab neid võrrelda ning saab aru lihtsamate mõistete kuuluvusest, alluvusest ja üldistusastmest;
12. lapsel on ettekujutus numbritest, tähtedest ja sümbolitest;
13. omandab teadmisi kogemuste ja kõne kaudu, tegutseb aktiivselt ning lahendab probleeme;
14. kasutab teadmiste omandamisel ja kogetu meenutamisel intuiitselt lihtsamaid meeldejätmise viise.

Sotsiaalsed - ja enesekohased oskused

Laps:

1. hakkab mõistma teiste inimeste tundeid ja mõtteid;
2. väljendab oma emotsioone ja räägib nendest;
3. suhtleb ja tegutseb enamasti iseseisvalt ning orienteerub oma suutlikkuses;
4. suudab kuigivõrd vastutada oma tegevuse eest;
5. on tundlik teiste hinnangute suhtes, need mõjutavad tema enesehinnangut;
6. imiteerib täiskasvanu tegevusi ja rolle, kasutades tema sõnavara ja maneere;
7. eelistab sootüübilisi mängu;
8. naudib rühma kuulumist ja eakaaslaste seltsi ning ühistegevust; teeb eesmärgi saavutamiseks koostööd, jagab ja vahetab;
9. aktsepteerib reegleid, kogemusi ja muutusi; jälgib reeglite täitmist teiste poolt; kõne areng võimaldab arusaamatusi lahendada verbaalselt;
10. oskab avalikus kohas sobivalt käituda ning teab, mida tohib, mida mitte.

Mänguoskused

Laps:

1. tegutseb koos teistega, teda motiveerivad tegevused eakaaslastega,
2. konstrueerib, katsetab ja uurib erinevaid võimalusi, kasutades nii sümboleid, kujutlusi, kui reaalseid esemeid ja objekte,
3. imiteerib täiskasvanu tegevusi ja rolle, kasutades tema sõnavara ja maneere,
4. eelistab sootüübilisi mängu,
5. aktsepteerib reegleid, kogemusi ja muutusi, jälgib reeglite täitmist teiste poolt, kõne areng võimaldab arusaamatusi lahendada verbaalselt.

5.2.5. Kuue aastaselt:

Tunnetus - ja õpioskused

Laps:

1. Plaanib oma igapäevategevusi, seab eesmärgi ning üritab alustatud tegevused lõpetada;
2. Suudab keskenduda tegevusele vähemalt 20 - 30 minutiks;
3. Kasutab kujutlusi luues ja tegevusi planeerides sisekõnet;
4. Kasutab kõnet info saamiseks, tegelikkuse adumiseks ning uute teadmiste omandamiseks;
5. Järgib ühistegevustes reegleid ja suudab neid selgitada;
6. Kasutab sidusat kõnet, tema dialoog on suunatud rohkem iseendale;

7. Osaleb aktiivselt käelistes ja loovtegevustes;
8. Saab aru asjade suhetest ja omadustest ning ajalis-ruumilisest järjestusest;
9. Kasutab teadmisi igapäevastes situatsioonides, nii uudses kui ka sarnases olukorras;
10. Kasutab uute teadmiste omandamisel meeldejätmise strateegiaid juhuslikult, teadvustab kordamise vajadust.

Sotsiaalsed - ja enesekohased oskused

Laps:

1. Tajub ja mõistab teiste inimeste emotsioone ja seisukohti ning arvestab neid käitumises ja vestluses;
2. Seab endale eesmärgid ja üritab neid ellu viia;
3. On oma tegevustes orienteeritud tunnustusele, tähelepanule ja emotsionaalsele toetusele;
4. Eelistab omasoolisi mängukaaslasi; kujunevad esimesed sõprussuhted;
5. Suudab lühikest aega ilma täiskasvanu kontrollita rühmas mängida ning teha koostööd omal viisil;
6. Järgib mängudes ja tegevustes reegleid, eriti nende täitmist teiste poolt; oskab reegleid teistele selgitada;
7. Järgib sotsiaalset rutiini.

Mänguoskused

Laps:

1. matkib kuulnud tegelaste käitumist, suudab tuttavaid lavastusmänge ka ise mängida;
2. jagab teistega mängus ettetulevaid ülesandeid;
3. lapse mängu idee aluseks võib olla täiskasvanu jutustus;
4. kasutab ehitamiseks erinevat looduslikku materjali oma kujunenud oskustest lähtuvalt;
5. tajub rollikäitumist ning tegutseb vastavalt;
6. tahab rohkem teada loodusest ja keskkonnast, rakendab teadmisi praktilises tegevuses – õppemängus, seab ise eesmärgid ja lõpetab mängu;
7. koostab lühikesi jutustusi mänguasjadest ja mõtleb välja mõistatusi, mänge.

5.2.6. Seitsme aastaselt:

Tunnetus - ja õpioskused

Laps:

1. saab aru lihtsamatest seostest (hulk, põhjus, tagajärg), tajub esemeid, sündmusi ja nähtusi tervikuna;
2. mõtleb nii kaemuslik-kujundlikult kui ka verbaalselt, saab kuuldust aru, reageerib sellele vastavalt ning kasutab arutlevat dialoogi;
3. tegutseb sihipäraselt, on suuteline keskenduma kuni pool tundi;
4. kavandab ja korraldab oma igapäevategevusi ja viib alustatud tegevused lõpuni;
5. tegutseb uudses olukorras täiskasvanu juhiste järgi;
6. suhtub õppimisse positiivselt, tahab õppida, uurida, esitada küsimusi, avastada ja katsetada;

7. rühmitab esemeid ja nähtusi erinevate tunnuste alusel;
8. kasutab materjali meeldejätmiseks kordamist.

Sotsiaalsed oskused

Laps:

1. püüab mõista teiste inimeste tundeid ning arvestada neid oma käitumises ja vestluses;
2. tahab ja julgeb suhelda – huvitub suhetest ja tunneb huvi teiste vastu;
3. hoolib teistest inimestest, osutab abi ja küsib seda vajadusel ka ise;
4. osaleb rühma reeglite kujundamisel;
5. oskab teistega arvestada ja teha koostööd;
6. loob sõprussuhteid;
7. saab aru oma-võõras-ühine tähendusest;
8. teeb vahet hea ja halva käitumise vahel;
9. mõistab, et inimesed võivad olla erinevad;
10. järgib kokkulepituid reegleid ja üldtunnustatud käitumisnorme;
11. selgitab oma seisukohti.

Enesekohased oskused

Laps:

1. suudab oma emotsioone kirjeldada ning tugevaid emotsioone, nt. rõõmu, viha, sobival viisil väljendada;
2. kirjeldab enda häid omadusi ja oskusi;
oskab erinevates olukordades sobivalt käituda ning muudab oma käitumist vastavalt tagasisidele;
3. algatab mängu ja tegevusi;
4. tegutseb iseseisvalt ja vastutab oma käitumise eest;
5. teab, mis võib olla tervisele kasulik või kahjulik ning kuidas ohutult käituda;
6. saab hakkama eneseteenindamisega ja tal on kujunenud esmased tööharjumused;
7. kasutab erinevaid vahendeid heaperemehelikult ning tegevuse lõppedes koristab enda järelt.

Mänguoskused

Laps:

1. tunneb mängust rõõmu ning on suuteline mängule keskenduma;
2. rakendab mängudes loovalt oma kogemusi, teadmisi ja muljeid ümbritsevast maailmast;
3. algatab erinevaid mängu ja arendab mängu sisu;
4. täidab mängudes erinevaid rolle;
5. järgib mängureegleid ning oskab tuttavate mängude reegleid teistele selgitada;
6. suudab mängu käigus probleeme lahendada ja jõuda mängukaaslastega kokkuleppele;
7. tunneb rõõmu võidust ja suudab taluda kaotust võistlusmängus;
8. kasutab mängudes loovalt erinevaid vahendeid.

6. Õppe- ja kasvatustegevuse sisu ja lapse arengu eeldatavad tulemused õppekava läbimisel

6.1. Mina ja keskkond

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid: laps

- mõistab ja tunnetab ümbritsevat maailma terviklikult;
- saab ettekujutuse oma minast ning enda ja teiste rollidest elukeskkonnas;
- väärtustab inimeste erinevusi, suhtub teistesse sallivalt ning austavalt;
- mõistab
- väärtustab nii eesti kui ka oma rahvuse kultuuritraditsioone;
- väärtustab enda ja teiste tervist ning püüab käituda tervislikult ja ohutult;
- väärtustab keskkonda hoidvat ja keskkonnateadlikku mõtteviisi;
- märkab nähtusi ja muutusi looduses.

Valdkonna sisu jaguneb järgmiselt:

Sotsiaalne keskkond: mina, minu perekond ja sugulased, kodu, lasteaed, kool, ametid, kodumaa, eesti rahva tähtpäevad ja kombed, teised rahvused, üldinimlikud väärtused ja üldtunnustatud käitumisreeglid; tervise väärtustamine, tervislik toitumine, ohuallikad ning ohutu käitumine;

Tehiskeskkond: ehitised, kodumasinad, jäätmed, ühissõidukid, jalakäija ohutu liiklemine, turvavarustus;

Looduskeskkond: kodukoha loodus, loodusvaatlused, muutused looduses, elukeskkond ja selle mõju tervisele, inimese mõju loodusele.

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel:

- 1) valitakse valdkonna temaatika lapse igapäevaelust ja teda ümbritsevast keskkonnast, mis hõlmab sotsiaalset keskkonda, loodus- ja tehiskeskkonda, sealhulgas tervise- ja liikluskasvatust;
- 2) suunatakse last ümbritsevat maailma märkama, uurima ning kogema mängu ja igapäevatoimingute kaudu, võimaldades lapsel ümbritsevat tajuda erinevate meelte ning aistingute abil: vaadeldes, nuusutades ja maitstes, kompides, kuulates helisid;
- 3) lõimitakse erinevaid tegevusi: võrdlemist, modelleerimist, mõõtmist, arvutamist, vestlemist, ettelugemist, kehalist liikumist, kunstilist ja muusikalist tegevust;
- 4) suunatakse last mängudes, ümbritsevas looduses, liikluses, oma tervises seisundis jm märgatu kohta küsimusi esitama (probleemi püstitama), küsimustele vastuseid leidma (oletama ja oletusi kontrollima) ja märgatust ning kogetust järeldusi tegema;
- 5) suunatakse last materjale ja vahendeid säästlikult kasutama, hoolivalt ja heaperemehelikult käituma.

6.2. Keel ja kõne

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid: laps

- tuleb toime igapäevases suhtluses nii eakaaslaste kui täiskasvanutega – kaasvestlejana, kuulajana, algatajana;
- saab aru kuuldu sisust ja suudab sellele vastavalt reageerida;
- kasutab kõnes õiget hääldust, sobivaid grammatilisi vorme ja mitmekesisist lauseehitust;
- tunneb huvi lugemise, kirjutamise ja lastekirjanduse vastu, on omandanud lugemise ja kirjutamise esmased oskused.

Valdkonna sisu on:

- 1) keelekasutus: hääldamine, sõnavara, grammatika;
- 2) suhtlemine, jutustamine ja kuulamine;
- 3) lugemine, kirjutamine ja lastekirjandus.

Õppe- ja kasvatustegevust kavandades ning korraldades:

- 1) lähtutakse põhimõttest, et kõnearendus on lapse kõne ja suhtlemise sihipärane arendamine, kus last õpetatakse eelkõige keelevahendeid (uusi sõnu, sõnavorme ja lausemalle) kasutama suhtlemisel, teadmiste omandamisel, oma tegevuse kavandamisel;
- 2) peetakse oluliseks, et lapse kõne arengut toetatakse kõigis tegevustes (mängimine, käelised tegevused, liikumis- ja muusikategevused ning igapäevatoimingud); lapsele luuakse kõnekeskkond, kus ta kuuleb teiste kõnet ning tal on vaja ja ta saab ise kõneleda; laps õpib rääkima reaalses suhtlussituatsioonides, tegutsedes koos täiskasvanuga;
- 3) suunatakse lapsi ettelugemise, dramatiseerimise, ümberjutustamise, joonistamise, oma raamatute koostamise jm tegevuste kaudu kirjandust mõistma ja hindama; ettelugemiseks valitakse žanriliselt mitmekesiseid raamatuid, et toetada lugemishuvi ning lugemis- ja kirjutamisvalmiduse kujunemist;
- 4) õpetatakse lugemise ja kirjutamise esmaseid oskusi seostatult mängude ja igapäevategevustega (nt. nimekirjade koostamine, joonistustele pealkirja kirjutamine, kirja kirjutamine täiskasvanu abiga).

6.3. Matemaatika

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid: laps

- rühmitab esemeid ühe – kahe tunnuse alusel ja võrdleb esemete hulki;
- järjestab esemeid suuruse ja asenditunnuse põhjal;
- tunneb lihtsamaid ajamõisteid ning kirjeldab ja järjestab oma päevategevusi;
- mõtestab loendamistegevust ja seoseid arvude reas;
- mõistab mõõtmistegevust ja olulisemaid mõõtühikuid;
- suudab kirjeldada ümbritsevat ruumi kujundimõistete abil;
- näeb matemaatilisi seoseid igapäevatoimingutes.

Valdkonna sisu on:

- 1) hulgad, loendamine ja arvud, arvutamine;

- 2) suurused ja mõõtmine;
- 3) geomeetrilised kujundid;
- 4) orienteerumine ajas;
- 5) orienteerumine ruumis.

Õppe- ja kasvatustegevust kavandades ning korraldades:

- 1) innustatakse last nähtuste ja esemete maailma korrastama ja kujundama ning selles orienteeruma, mille tulemusel laps avastab esemetevahelisi seoseid, leiab esemetes erinevusi ja sarnasusi ning oskab esemeid järjestada, rühmitada ja loendada;
- 2) harjutatakse last määrama enda asukohta ümbritsevate esemete suhtes, orienteeruma ajas ning kasutama vastavaid mõisteid oma tegevuse kirjeldamiseks;
- 3) seostatakse mäng, vaatlused, vestlused ja igapäevatoimingud matemaatikaga, ergutades sealjuures last kasutama erinevaid aistinguid: kuulmis-, nägemus -, haistmis- ning kompimisaistingut;
- 4) suunatakse last ümbritsevat matemaatiliselt kirjeldama (arvud, mõõtühikud, kujundite nimetused jm);
- 5) toetatakse üldistusteni jõudmist ja mõistete kujundamist erinevates objektides sarnaste ja erinevate tunnuste ning omaduste vaatlemise, võrdlemise, kirjeldamise ja sõnastamise kaudu.

6.4. Kunst

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid: laps

- tunneb rõõmu loovast eneseväljendusest;
- kujutab isikupäraselt ümbritsevaid objekte ja sündmusi ning oma kujutusmaailma;
- vaatlleb, kirjeldab ja kujundab ümbritsevat ning tarbeesemeid;
- kasutab õpitud voolimis-, joonistamis- ning maalimisvahendeid ja -võtteid;
- kasutab materjale ja tööriistu ohutult ning sihipäraselt;
- vaatlleb kunstiteoseid ja kirjeldab nähtut.

Valdkonna sisu on:

- 1) kujutamine ja väljendamine: mõtete ning tunnete edasiandmine nähtaval kujul;
- 2) kujundamine: objektile vormi, kuju ja esteetilise lisaväärtuse andmine;
- 3) tehnilised oskused: voolimine, joonistamine, maalimine, meisterdamine;
- 4) kunstiteoste vaatlemine, vestlused kunstiteostest ja kunstist.

Õppe- ja kasvatustegevust kavandades ning korraldades:

- 1) antakse lapsele võimalus saada elamusi, tunda rõõmu ja rahulolu ning väljendada oma maailmanägemust;
- 2) suunatakse last jälgima kaaslasti päeva jooksul vabas või konkreetses tegevuses, vaatlema ümbritsevat looduses ja tehiskeskkonnas, väljasõidul ettevõttesse või farmidesse ning kasutama saadud tähelepanekuid voolides, joonistades, maalides ja meisterdades;
- 3) kasutatakse teemasse sisseelamiseks mängu, muusikat, lihtsat lavastust, jutu

- lugemist jne;
- 4) arvestatakse, et lapse jaoks on oluline loomiseks ja lahenduste leidmiseks teha katsetusi ning avastusi, otsida ja saada vastuseid tekkinud küsimustele, omandatud oskusi rakendada ja loovalt kombineerida;
 - 5) julgustatakse last kasutama ja katsetama tema enda pakutud lahendusi töö mitmekesistamiseks ning ergutatakse lapse kujutlus- ja algatusvõimet, jälgides, et säiliks tema isikupärane väljendusviis;
 - 6) korraldatakse kunstitegevusi ka õues ning kasutatakse kunstitegevust teiste valdkondade õppe- ja kasvatustegevuse osana, joonistatakse nii paberile, kivile, puidule kui ka liivale või kombineeritakse erinevaid materjale;
 - 7) innustatakse last tehtut analüüsima ja arutlema, miks kujutas ta esemeid, nähtust just sellisel viisil, mis materjale ja tehnikaid ta kasutas ning kuidas tööga rahule jäi. Kaaslaste töödesse tolerantse suhtumise kujunemisel aitan kaasa, kui analüüsitakse nii laste töid kui ka kunstiteoseid ning põhjendatakse oma hinnangut.

6.5. Muusika

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid: laps

- tunneb rõõmu laulmisest ja musitseerimisest;
- suudab keskenduda kuulatavale muusikapalale;
- suudab ennast loovalt väljendada laulmise, liikumise, tantsimise ja pillimängu kaudu;
- suudab musitseerida nii rühmas kui ka üksi.

Valdkonna sisu on:

- 1) laulmine;
- 2) muusika kuulamine;
- 3) muusikalis-rütmiline liikumine
- 4) pillimäng.

Õppe- ja kasvatustegevust kavandades ning korraldades:

- 1) on esikohal emotsionaalne ja aktiivne muusikaline tegevus;
- 2) kujundatakse ja arendatakse lapse muusikalis-loomingulisi võimeid, kultuurilis-sotsiaalset aktiivsust ning väärtushinnanguid;
- 3) arvestatakse lapse individuaalseid eeldusi ning toetatakse eduelamustele ja tunnustusele;
- 4) kasutatakse muusikat lõimiva tegevusena ka teistes õppe- ja kasvatustegevuse valdkondades, nagu “Keel ja kõne”, “Kunst” jne; muusika on igapäevaelu osa nii argi- kui ka pidulike sündmuste puhul;
- 5) seostatakse üksteisega muusika kuulamine, laulmine, pillimäng, muusikalis-rütmiline liikumine, mängud, tantsud;
- 6) muusikapalade (laulude, muusika kuulamise palade, tantsude ja mängude, pillilugude) valikul arvestatakse laste huve ning eakohasust.

6.6. Liikumine

Õppe- kasvatustegevuse eesmärgid: laps

- tahab liikuda ja tunneb liikumisest rõõmu;
- suudab pingutada sihipärase tegevuse nimel;
- tegutseb aktiivselt üksi ja rühmas;
- mõistab kehalise aktiivsuse olulisust inimese tervisele;
- järgib esmaseid hügieeni- ja ohutusnõudeid.

Valdkonna sisu on:

- 1) liikumisalased üldteadmised;
- 2) põhiliikumised;
- 3) liikumismängud;
- 4) erinevad spordialad;
- 5) tants ja rütmika.

Õppe- ja kasvatustegevust kavandades ja korraldades:

- 1) arvestatakse, et põhiliikumised eeldavad igapäevast suunamist: liigutusoskused, liikumisosavus ja teised liikumisvõimalused (vastupidavus, jõud, kiirus, painduvus) kujunevad ja arenevad tegevusi regulaarselt korrates;
- 2) rikastatakse lapse liikumis- ja tegutsemisvõimalusi sportlik- arenduslike liikumisviisidega, nt. jalgrattasõit, suusatamine, uisutamine, ujumine jms;
- 3) peetakse oluliseks kõlbeliste põhimõtete ja enesekindluse kujundamist: kui kehalisi harjutusi tehakse korrapäraselt, kujunevad positiivsed isikuomadused;
- 4) ergutatakse last oma oskusi, võimeid ja koostööd hindama, kaaslast arvestama, oma emotsioone kontrollima ja valitsema ning mõistma ühe või teise kehalise harjutuse vajalikkust;
- 5) arendatakse põhiliikumisi, koordineerimist, rühti, tasakaalu, liikumisvõimet ja peenmotoorikat (täpsust, näo – ja sõrmelihaste kontrollimise oskust) ning antakse tagasisidet.

7.Lapsevanematega koostöö põhimõtted ja korraldus

7.1 Põhimõtted

Õpetajad teevad lapsevanemaga lapse arengu toetamiseks koostööd, mis põhineb dialoogil, vastastikusel usaldusel ja lugupidamisel.

Õpetaja teavitab regulaarselt lapsevanemat lapse arengust ja õppimisest ning õppe- ja kasvatustegevuse korraldusest, loob lapsevanemale võimalused saada tuge ja nõu õppe- ja kasvatusküsimustes.

7.2 Koostöövormid:

Koosolekud: Rühmakoosolekud kord aastas; hoolekogu koosolek üks kord kvartalis; uutele lapsevanematele koosolek kord aastas.

Lapse arenguvestlused üks kord aastas vastavalt rühma tegevuskavale.

Individuaalsed vestlused vastavalt vajadusele ja üleskerkinud probleemidele.

Rühma ühisüritused, mille temaatika ja aja kavandab iga rühm vastavalt tegevuskavale.

e- lasteaed: Eliis.eu: info ja igapäevaste õppetegevuste kajastamine.

Meililist jooksva info vahetamiseks.

Rühma ajaveebid igapäevaelu kajastamiseks.

Ühisüritused, mis tulenevad lasteaia ja rühma ürituste kavast ning on seotud rahvakalendri ning lasteaia traditsioonidega.

Uute laste kohanemine lasteaia, kus kõikidel uutel lastel on koos vanemaga võimalus harjuda lasteaia päevarütmiga.

Lapsevanemal võimaldatakse osaleda õppe- ja kasvatusprotsessi kavandamises ja korraldamises. Õppeaasta esimesel koosolekul arutatakse ühiselt läbi õppetegevuste temaatika, õppekäigud, rühma ühised üritused. Kuulatakse ära ja arvestatakse vanemate ootustega. Lapsevanemate poolt tehtud ettepanekud ja osalus rühma töös kajastub rühma aasta tegevuskavas ning õppeaasta aruandes.

Tagasisidet lasteasutuse tegevuse ning rühma töö kohta saadakse rahulolu küsitluste kaudu, mis toimuvad üks kord aastas, kevadel.

8.Lapse arengu analüüsimise ja hindamise põhimõtted ja korraldus.

Lapse arengu hindamiseks on väljatöötatud eakohaste pädevuste kriteeriumid, tuginedes riiklikule õppekavale ja lasteaia õppekavas välja toodud lapse arengu eeldatavatele tulemustele. Õpetajad jälgivad lapse arengut, viivad läbi arengumängu/arengutesti, 6-7 a puhul interaktiivse arengumängu ning täidavad hindamistulemustest lähtuvalt korda õppeaastas lapse arengu hindamise tabeli. Rühmaõpetaja teeb lapse arengu jälgimisel ja hindamisel koostööd teiste lapsega tegelevate pedagoogidega ja logopeediga.

Lapsevanematele tutvustatakse lapse arengu hindamise põhimõtteid ja korraldust rühma koosolekul õppeaasta algul. Arenguhindamise tulemusi analüüsitakse lapsevanematega individuaalselt arenguvestlusel. Lapse arenguvestlusest tehakse kirjalik kokkuvõte.

Kõikidele Tallinna Suitsupäasupesa Lasteaia õppekava läbinud lastele väljastatakse koolivalmiduskaart, mille koostamise aluseks on lapse arengu hindamise ja arenguvestluse tulemused. Koolivalmiduskaardi koostavad rühma õpetajad, kaasates muusika- ja liikumisõpetajat. Koolivalmiduskaardi allkirjastavad selle koostamisel osalenud isikud, sh õpetaja, vanem (eestkostja) ja lasteasutuse direktor või selleks volitatud isik. Koolivalmiduskaart väljastatakse lapsevanemale enne lapse lasteaiast välja arvamist, seoses kooli astumisega.

Laste arengu hindamise tulemustest teevad õpetajad kokkuvõtte õppeaasta õppe- ja kasvatusgevuse analüüsis ja see on aluseks järgneva õppeaasta eesmärkide kavandamisel ja tegevuskava koostamisel.

9.Erivajadusega lapse toetamise põhimõtted ja korraldus

Eesti hariduskorralduse juhtiv põhimõte on kaasav haridus, mis tähendab, et igale lapsele pakutakse tema võimetele ja vajadustele vastavat hariduskorraldust. Kaasava hariduse põhimõtteid järgides, toimub erivajadusega laste arengutegevus lasteaias tavarühmas. Erivajadusega lapse arengu toetamise aluseks on võimalikult varajane märkamine ja sekkumine.

Lapsed, kes erinevad võimetelt, taustalt ja isikuomadustelt eakaaslastest sedavõrd, et vajavad oma arengupotentsiaali realiseerimiseks keskkonna ümberkorraldamist, on arenguliste erivajadustega lapsed. Lasteaias lähtume erivajaduste määratlemisel lapse võimetest, keelelisest ja kultuurilisest taustast, isiksuseomadustest tingitud arenguvajadustest.

Erivajadusega lapse koolieelse arengu toetamiseks tehakse tihedat koostööd perekonna, lasteasutuse ja vajadusel eriala spetsialistide (Tallinna Õppenõustamiskeskus, ARNO Rajaleidja keskus) vahel.

Erivajadusega lapse arengu toetamine lasteaias on meeskonnatöö, milles osalevad rühmaõpetajad, õpetajaabi, muusika- ja liikumisõpetaja, logopeed, juhtkonnaesindaja, lapsevanemad.

Logopeed selgitab kord õppeaastas laste kõne, tajude, tähelepanu, motoorika, mälu ja mõtlemise arenguga seotud iseärasusi ning annab soovitusi, kuidas lapsega edasi toimida. Logopeediliseks nõustamiseks annab lapsevanem nõusoleku.

Andekate laste arendamiseks kasutab õpetaja lapse arendamiseks õppekava järgmist raskusastet, valides lapsele õppetegevuseks jõukohast ja huvipakkuvat materjali.

Õpetaja teavitab ja annab soovitusi lapsevanemale lapse võimetest, suutlikkusest. Annab nõu mil viisil annet edasi arendada

Erineva kultuuritaustaga lapsevanematel (usk, teine rahvusrühm) soovivad õpetajad tutvustada oma pere eelistusi ja kombeid.

10. Õppekava uuendamine ja täiendamine

Tallinna Suitsupäasupesa Lasteaia õppekava on ajas muutuv ja arenev dokument.

Õppekava pideva arendustööga tegeleb selleks pedagoogilise nõupidamise otsusega kinnitatud töörühm, kes kaasab arendustegevusse kõiki huvigruppe.

Õppekava parandus- ja muudatusettepanekuid võivad esitada kõik pedagoogilise nõukogu ja hoolekogu liikmed. Pedagoogilise nõukogu ettepanekul kinnitab direktor muudatused ja parandused.

